

Bruin of oranje?

De algemene zandoogjes

Tekst: Jaap Bouwman (De Vlinderstichting)
De zandoogjes zijn een vrij grote groep van vlinders. In dit artikel worden de verschillen tussen de meer algemene zandoogjes besproken te weten: oranje zandoogje, bruin zandoogje, koevinkje en hooibeestje. Deze zandoogjes kunnen bij oppervlakkige bestudering tot verwarring leiden en bovendien komt het regelmatig voor dat de soorten door elkaar heen vliegen. De grootste kans op verwarring bestaat bij het oranje zandoogje en het bruin zandoogje.

Hooibeestje

Het hooibeestje is een soort van droge, vaak iets schrale graslanden en heiden. Van de vier besproken soorten is het hooibeestje de kleinste. Bij de vleugelpunt van de voorvleugel bevindt zich een zwarte oogvlek, die op de onderzijde een witte kern heeft. De bovenzijde van de vleugels is vrijwel geheel oranje, op de onderzijde van de achtervleugel bevinden zich enkele onduidelijke oogvlekken. Het hooibeestje kan in grote delen van het land worden aangetroffen maar is niet overal even algemeen.

Oranje zandoogje

Het oranje zandoogje lijkt oppervlakkig vrij veel op het bruin zandoogje. Het oranje zandoogje is echter iets kleiner en bij zowel mannetjes als vrouwtjes is de grondkleur op de bovenzijde van de vleugels oranje. Bij de punt van de voorvleugel bevindt zich een zwarte oogvlek. Deze heeft in tegenstelling tot het bruin zandoogje en het hooibeestje twee witte kernen. Op de onderzijde van de achtervleugel bevinden zich enkele lichte oogvlekjes. Het oranje zandoogje is algemeen op de zandgronden van Noord-Nederland en in Zeeland, Noord-Brabant en het noordelijke deel van Limburg. In de overige gebieden is de soort schaars of ontbreekt hij geheel.

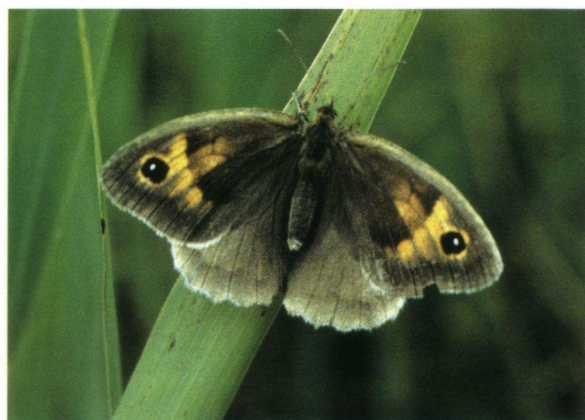
Bruin zandoogje

In tegenstelling tot het oranje zandoogje is de bovenzijde van het bruin zandoogje hoofdzakelijk bruin; alleen het vrouwtje heeft enige oranje tekening op de voorvleugel. Bij de vleugelpunt bevindt zich een zwarte oogvlek die in tegenstelling tot bij het oranje zandoogje maar één witte kern heeft. Het bruin zandoogje kan door het gehele land in bermen en graslanden worden aangetroffen.

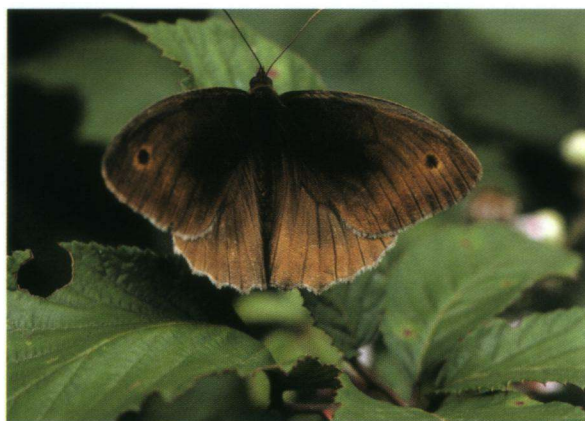
Koevinkje

Het koevinkje is op de bovenzijde zwartbruin van kleur. Op de onderzijde van de vleugels bevinden zich vrij

grote geelomrande oogvlekken met een witte kern: op de voorvleugels drie en op de achtervleugels vijf. Door deze kenmerkende combinatie van een donkere bovenzijde en geelomrande vlekken op de onderzijde is het koevinkje vrij eenvoudig van de andere zandoogjes te onderscheiden. Het koevinkje komt met name voor in het oosten van het land, daarnaast komt de soort plaatselijk voor in de duinen en in Zeeland.

Frans Hoedemans

Kars Velling

Nelly Honig

Driemaal het bruin zandoogje. Op de bovenste foto het vrouwtje, op de middelste het mannetje. De laatste foto toont de onderzijde.

Annette van Belkel

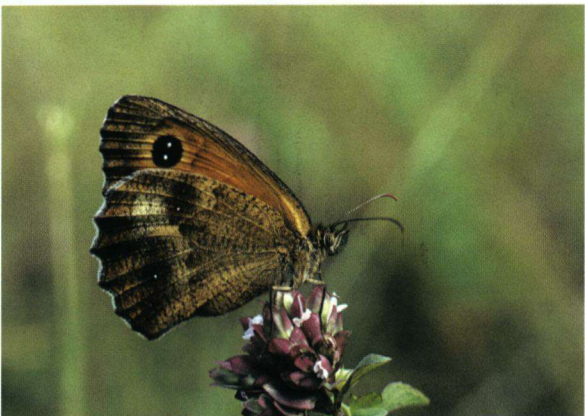
Het hooibeestje is het kleinste van de algemene zandoogjes.

Kars Velling

De Vinderstichting

Hannie Jozasse

Driemaal het oranje zandoogje. Op de bovenste foto het vrouwtje, op de middelste het mannetje. De laatste foto toont de onderzijde.